

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ

ਟੇਕ ਚੰਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਪੰ. ਜੰਡੂ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲੈਂਟਸ।

ਬਨਾਮ

ਥਾਪਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਲਿਮਟਿਡ, -
ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਜਵਾਬਦਾਰ।

1956 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1007.

1957

ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XIV) ਸੈਕਸ਼ਨ 59— ਇੱਕ Feb. 6th
ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ- ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ
ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ, ਕੀ ਬਿਨਾਂ
ਲੇੜ ਤੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਧਾਰਾ 59 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ

Lctnd ਅਧਿਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ L) 1954 ਦੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ (ਪੰਜਾਬ
ਸੇਧ) ਐਕਟ II ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ- ਧਾਰਾ 17-ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ
ਐਕਵਾਇਰ-ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ-। ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ।

. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੇੜ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ
ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ
ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੀ ਜਦੋਂ
ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ
ਕਾਰਵਾਈ ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਹੈ।

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਐਕਟ ਨਾਲ ਕੋਈ
ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ
ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ
ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ

ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸਹੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 59 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ "ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, "ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ [^] psissima ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਰਿਆ।

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ 1954 ਦੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (ਪੰਜਾਬ ਸੇਧ) ਐਕਟ II ਦੁਆਰਾ ਸੇਧੇ ਗਏ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (ਐਲ ਆਫ਼ 1894) ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏ ਬਿਨਾਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ ਪੀ ਸੇਢੀ , ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ (ਵਧੀਆਂ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ), ਮਿਤੀ 12 ਨਵੰਬਰ, 1956, ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ , ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜਗਾਧਰੀ , ਮਿਤੀ 25 ਜੂਨ, 1956, ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ। ਮੁਦਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ।

ਕੇਐਲ ਗੋਸਾਈਂ , ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਫ਼ਸੀ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਪੰਡਿਤ , ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਟੇਕਸ ਚੰਦ , ਜੇ.- ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਹੈ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ , ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਜਗਾਧਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ , ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ

ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 86 ਵਿੱਥੇ, 6 ਬਿਸਵੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੇਧੇ ਹੋਏ, ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ (ਪੰਜਾਬ ਸੇਧ) ਐਕਟ, 1953, (1954 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. II) ਦੁਆਰਾ * ਉਦਯੋਗਿਕ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲੇਬਰ ਕਲੋਨੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ- ਸਮਾਜ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮੰਤਵ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਮੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਈ-ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜੋ 21 ਜੂਨ, 1955 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। 27 ਮਈ, 1955 ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4850-S-LP-55/14144 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਰਥਾਤ, ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਲੇਬਰ ਕਲੋਨੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਲੋੜ ਸੀ। ਥਾਪਰ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਜਮਨਾ ਨਗਰ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਬਾਲਾ) ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸਪਾਂਸਰਡ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸਕੀਮ। ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ (ਪੁਨਜਾਬ ਸੇਧ) ਐਕਟ, 1953 ਦੁਆਰਾ ਸੇਧੇ ਗਏ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ

ਪੰ. ਜੰਡੂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਪ੍ਰੋ- ਅਤੇ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਦ ਥਾਪਰ ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਸਹਿ-ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਪਰੇਟਿਵ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੀ ਸੂਚਨਾ ਨੰਬਰ 4850-SL^55/

ਹਾਊਸਿੰਗ 14146, ਉਸੇ ਦਿਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ . ਸੁਸਾਇਟੀ, ਲਿਮਟਿਡ | ਇੱਕ ਜੇ ਜੇ ਐਨ s uit ਜੇ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਧਾਰਾ 6 ਜਾਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਲੈਕਟਰ, ਅੰਬਾਲਾ, ਨੂੰ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਬਜ਼ਾ 21 ਅਗਸਤ, 1955 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕੌਸ਼ਲ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ.

ਮੁਦਈ, ਮੁਦਈ ਸਮਾਜ ਨੂੰ 86 ਵਿੱਖੇ ਅਤੇ 6 ਬਿਸਵੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 59, ਨੰਬਰ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-

ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮੁਦਈ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ:-

- (1) ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਧਿਰ ਹੈ? -

- (2) ਕੀ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ? Pt. Janahu and others
- (3) ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਅਨੁਸਾਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨੋਟਿਸ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ? ? The Thapar Industries Co-operative Housing Society, Ltd. Tek Chand, J.
- (4) ਕੀ ਸੂਟ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ?

ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹੀ ਪਾਰਟੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਤੀਸਰਾ ਮੁੱਦਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 4 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਚਨਚੇਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਜਿਸਟਰੀ ਟਰਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਦਈ ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ ਪਾਈ ਗਈ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ।

- ਮਿਸਟਰ ਕੇ.ਐਲ. ਗੋਸਾਈਂ , ਮੁਦਈਆਂ-ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। * ਸੁਵਿਧਾ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 59

ਪੰ ਜੰਡੂ ਪੰਜਾਬ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ (1955 ਦਾ ਨੰ. 14), ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

ਮੱਧ ਹੋਰ ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਉਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਲਿ

ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕੇ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੁਹਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਨਾਮ, ਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਸਥਾਨ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ , ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਸ੍ਰੀ ਗੋਸਾਈ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੁਹਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦਪੁਰਾਣੇ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੀਤਾ. ਫੜੇ ਗਏ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ - 59 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਵਾਇਰ ਦਾ ਕੰਮ ਸਮਾਜ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੀ .. ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤੀਜੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਐਕਵਾਇਰ ਦਾ ਕੰਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਸੀ, ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ ਐਕਟ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸਮਾਜ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। "ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੁਹਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ " ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹਨ। ਮਿਸਟਰ ਗੋਸਾਈ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਇਹ ਸ਼ਬਦ " ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਨ
ਜੋ ਡਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ।

ਸਮਾਜ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ " . ਜਦੋਂ ਪੀ.ਐਚ ਜੰਡੂ

ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਮਝਣ ਯੋਗ ਹੈ ਇਹ ^{ਐਲ} ਅਲ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹੇ ਜੋ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ 'ਐਕਟ' ^{an ers} ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ - ਥਾਪਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕੋਕੇਸ਼ਨ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ^{ਜ਼} ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੋ ਦੋ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੰਮ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਦਾ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ

ਗੋਸਾਈਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ *ਦਮੇਦਰ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜਗਜੀਵਨ v. ਗੋਵਿੰਦ ਜੀ ਜੀਵਾਭਾਈ* (1), *ਕੇਆਰਐਮਆਰ ਅਰੁਣਾਚੇਲਮ ਚੇਟੀ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਏ. ਡੇਵਿਡ, ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ ਰਿਸੀਵਰ, ਅਤੇ ਹੋਰ* (2), ਅਤੇ *ਨਗੀਨਲਾਲ-ਚੁਨੀਲਾਲ ਬਨਾਮ. ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਸਾਇਨੀ, ਬੰਬੇ, ਅਤੇ ਹੋਰ* (3), ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਵਿਧੀ, ਜੋ ਪੈਰੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਮੱਗਰੀ . ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਹੈ ਅਧੀਨ :-

“ਅਜਿਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ , ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਦੇ

ਦਫਤਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ -

(ਏ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ,
ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਲੇਟ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਕੱਤਰ;

PL Jandhu
Lal
and others
v.
The Thapar
Industries Co-
operative
Housing
Society, Ltd;

Tek Chand, J.

- (b) in the case of a suit against the Central Government where it relates to a railway, the General-Manager of that railway;
- (c) in the case of a suit against a State Government, a Secretary to that Gov* ernment or the Collector of the District,
- and, in the case of a public officer, delivered to him or left at his office, stating the cause of action, the name, description and place of residence of the plaintiff and the relief which he claims; and the plaint shall contain a statement that such notice has been so delivered or left.”

5

ਅਜਿਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ (1955 ਦਾ ਨੰਬਰ 14) ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਵਿੱਚ, “ਐਕਟ” ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ “ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ” ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੋਸਾਈਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਈਸ਼ਰ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਆਫ਼ ਲਾਹੌਰ (1), ਕਾਸ਼ੀਨਾਥ ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਕੇਸਵ ਜੇਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਗੰਗਾਬਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਅਤੇ ਮਨੋਹਰ ਗਣੇਸ਼ ਤਾਮਬੇਕਰ ਬਨਾਮ ਡਾਕੋਰ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ (3)। ਬੰਬੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ (1884 ਦੇ II) ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਨੂੰ ਦੇ ਬੌਮ ਬੇਅ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ (1955 ਦਾ ਨੰਬਰ 14) ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੰਬੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ (1884 ਦਾ II) ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ:-

"48. ਕਿਸੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ, ਜਾਂ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਕਿਸੇ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ
ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

- (1) 32 ਪੀਆਰ 1914
- (2) ILR 22 Bom 283.
- (3) ILR 22 Bom 289

ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨਾ

Pt. Jandhu

UI

and others

c,

The Thapar

Industries Co-

the act complained of—

ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ, ਇਸ ਐਕਟ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ, ਅਧਿਕਾਰੀ, ਨੌਕਰ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਰੇਟਿਵ ਦੀ ਇੱਛਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਨੋਟਿਸ- ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਨਾ ਹੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ। ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੇੜੀਂਦੀਆਂ ਸੇਧਾਂ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਟੈਂਡਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ। "

ਜਾਬਤਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਉਪਰੋਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ 48 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਵਿੱਚ "ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1954। ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਈਸ਼ਰ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਆਫ਼ ਲਾਹੌਰ (1) ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ , ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪਲਾਟ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ' ਤੇ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ , ਦਾ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮੁਨੀਪਲ ਐਕਟ, 1891 ਦੇ ਨੰਬਰ 20 ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1891 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 38 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਬੰਬੇ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਸਮਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਬੰਬਈ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

=

- (1) 32 ਪੀਯਾਰ 1914।

Pt. Jandhu
Lal
and others

The Thapar
Industries Co-
operative
Housing
Society, Ltd.

Tek Chand, J.

ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ - ਅਪੀਲੇਂਟਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੋਸਾਈਂ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ (1911 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 3) ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਕਿਸੇ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ , ਉਸ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੇਸ਼ੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ , ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨੌਕਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਨਿਵਾਸ; ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ"।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 80, ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 ਦੀ ਧਾਰਾ 49, ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1891 ਦੀ ਧਾਰਾ 38, ਅਤੇ ਬੰਬੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1884 ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ (1955 ਦਾ ਨੰਬਰ 14) ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ। ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਇਸ ਭਿੰਨਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ੍ਰੀ ਗੋਸਾਈਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

(1) I.L.R. 51 Bom. 725.

ਉਹ ਭਾਗਚੰਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਚੰਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਦਗਦਾਸੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1)। ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਹਰ ਤ੍ਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

(1) I.L.R. 51 Bom. 725.

ਅਤੇ ਜੇ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ Pt ਲਈ ਇੱਕ ਸੂਟ ਸਮੇਤ. ਜੰਡੂ ਹੁਕਮਨਾਮਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਭਾਰਤ ਬਨਾਮ ਕੌਸਲ ਵਿੱਚ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ , ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦ ਥਾਪਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਬੰਬੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ , ਮੁਦਈਆਂ ਤੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਆਪਰੇਟਿਵ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ⁸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਅਵੈਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ- ਤੇ ਕੇ ^{ਚੰਦ}, ਜੇ . ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ - ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 80 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਜਲਦੀ ਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਕਲਕੱਤਾ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਨ ਕਿ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਲਾਗੂ ਸਨ। ਬੰਬਈ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਜੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ, ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਕਹਿ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 747 'ਤੇ, ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਸੈਕਸ਼ਨ 80 ਸਪੱਸ਼ਟ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ 'ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ' ਹੈ , ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਘੁਸਪੈਠ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤ੍ਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ
ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿ

(1) I.L.R. 28 Lah. 22.

Pt. Jandhu
Lal
and others
v.
The Thapar
Industries Co-
operative
Housing
Society, Ltd.

Tek Chand, J.

ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ , ਪਰ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਤਰਕ ਸਹੀ ਹੈ। ਬਹਿਸ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 80 ਮਹਿਜ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ, ਗਲਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 80 ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਥੋਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤ੍ਰਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਕਿ "ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਹੁਕਮ। ਜੇ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਤਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਰੋਕੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਫੜੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਪਰ ਇਕੱਲੇ 'ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ' ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ, ਜੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ *ਸਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ* ਅਤੇ *ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਓਕਲਾਘਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)* ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ *ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ* ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 41 ਅਤੇ 67 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਰਮਾ ਨੇਟ ਹੁਕਮ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁਦਈਆਂ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ। ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ

ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ Pt. ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਜੰਡੂ
। ਭਾਗਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਆਰ.ਐਸ. ਮੁਦਈ
ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਥਾਪਰ ਨੇ ਕੁਝ
ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਹਿ-ਧਮਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ
ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ
ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

H o u s i n g , _

ਸੋਸਾਇਟੀ, ਲਿ.

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੀਜੇ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿ

ਐਕਟਿਵਿਟੀ ਦਾ ਐਕਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਐਕਟ ਨੂੰ
ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ (ਨੰ. 59) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ
ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ 14 ਆਫ 1955) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਨੂੰ, ਸ੍ਰੀ ਗੋਸਾਈਂ ਨੇ
ਮੁਰਾਰੀਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਲਸਕਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। (2)।
ਸ੍ਰੀ ਗੋਸਾਈਂ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ।

ਕੰਨੂਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਕਿਸੇ
ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ
ਤੱਕ 'ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ' ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀਆਂ
ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸਹੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ
ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਗਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ
ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈਆਂ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ
ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਗ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ
ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 80 ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ

(1) I.L.R. 28 Lah. 22.

'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ। ਜੇਕਰ ਮਿਸਟਰ ਗੋ ਸੈਨ ਦੀ ਦਲੀਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਕੰਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ

(1) ILB 51 Bom 725

(2) ਇੱਕ IR 1952 MB 21.

ਪੰ. ਜੰਡੂ 80 ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ 1^1 ਨੇ ਦੇਖਿਆ -

v.
The Thapar
Industries Co-
operative
Housing
Society, Ltd.
Tek Chand, J.

“ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਸਥਿਰ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਲਿਮਾਈਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ। ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜੇ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ”

ਮੈਂ ਅੱਗੋਂ, ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਕਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਮੁਦਾਲੇ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 59 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ " ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, "ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ *ipsissima* ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਰਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੋਸਾਈਂ ਨੇ ਮੁਰਾਰੀਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਲਸਕਰ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਸ੍ਰੀ ਗੋਸਾਈਂ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਗਵਾਲੀਅਰ

ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 48(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 49 ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 59 ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਐਕਟ.

ਸ੍ਰੀ ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ , ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ (1) AIR 1952 MB 211 ।

ਸ੍ਰੀ ਗੋਸਾਈਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੁੰ. ਜੰਡੂ iab ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, L * J ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਥਾਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਲੀਫ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕੇ- ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894, 1954 ਦੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ (ਪੰਜਾਬ ਫੀਕ ਚੰਦ , ਜੇ. ਸੇਧ) ਐਕਟ ਨੰ. 2 ਦੁਆਰਾ ਸੇਧੇ ਗਏ^{occ} 2 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਉਲਝਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਵਿਜ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

“17(2) ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ , ਭਾਵ, -

(, 0 *****

(ਬੀ) ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਲੈਕਟਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਜਾਂ ਐਜੂ ਕੈਸ਼ਨਲ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਵਿਸਤਾਰ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕ, ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1912 (1912 ਦਾ ਐਕਟ II)

ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਈ ਕੋਈ ਗੋਦਾਮ ,
ਜਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ, ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ
ਸਪਾਂਸਰਡ ਹਾਊਸਿੰਗ ਅਧੀਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਲੋਨੀਆਂ ਦੀ
ਉਸਾਰੀ। ਸਕੀਮ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਿੰਚਾਈ ਟੈਂਕ, ਸਿੰਚਾਈ ਗੇਟ ਜਾਂ
ਡਰੇਨੇਜ ਚੈਨਲ, ਖੂਹ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਨਤਕ ਸੜਕ, ਰੁਲੈਕਟਰ,
ਉਪ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ
ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ

(1), ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ
ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਵੇਗੀ ਜੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਪੰ. ਜੰਡੂ

ਅਤੇ ਹੋਰ

v-

*◆◆***"

ਥਾਪਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕੇ:- ਸ਼੍ਰੀ ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਸਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 'ਆਪਰੇਟਿਵ ^ ਸੰਪਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਨਿਹਿਤ ਹੈ । 2^1— ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਾਉਸਿੰਗ ਮੈਂਟ ਕੋਈ ਥੀ ਐੱਫ ਐੱਫ ਥੀ ਸੀ ਟੀ ਵਾਈ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਦਈ । ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ

ਨੰਬਰ 4850-ਐਸ-ਐਲਪੀ-550/14144, ਮਿਤੀ 27 ਮਈ, 1955, ਜਿਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੇਧੇ ਹੋਏ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਰਾਜਪਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਉੱਪਰ ਜੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਬਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਅਪੀਲੈਂਟ।

' ਬਨਾਮ

ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ, - ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰ।

1955 ਦੇ ਆਰਡਰ 68-ਡੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

1957

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X)—ਸੈਕਸ਼ਨ 14— ਅਬਰੀਟਰੇਟਰ
ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ—ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਜ਼ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ
— ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

F

ਹੈ- ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਅਵਾਰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ- ਕੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ, ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ - ਅਵਾਰਡ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ - ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਰੇਕ ਆਈਟਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਰਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਵਾਰਡ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮਝਦਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਟਰਿਬਿਊਨਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਰੇਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇਵੇ ਪਰ ਹਰ ਧਿਰ ਜੋ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜੋ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਾਲਸ ਵਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਅਵਾਰਡ ਖੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਥਾਵਰਦਾਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1), ਹਿਚਿਨਜ਼ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲਾ ਰਿਫਾਇਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਲਿਮਿਟੇਡ (2), ਟਾਕਿੰਥਮ v. ਫਿਟੋਰੀਅਨ ਰੇਲਵੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (3), ਪ੍ਰਿੰਸ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਜੀਜੀ ਇਨ ਕੋਂਸਲ (4), ਅਤੇ ਏ.ਐਮ. ਮਾਈਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਗੋਰਧਨਦਾਸ ਸਾਗਰਮੁੱਲ (5), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਸਸੀ 468

(2) (1936) 2A.E.L.J.I. 191.

(3) 1900 AC 452

(4) ਏਆਈਆਰ 1955 ਪੀ.ਐਨ.ਜੀ. 240.

(5) ਏਆਈਆਰ 1951 ਐਸਸੀ 9.

ਸ਼੍ਰੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਜਸਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ, ਨੇ ਮਿਤੀ 1 ਨਵੰਬਰ, 1954 ਨੂੰ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1, ਭਾਵ, ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, 54,500 ਰੁਪਏ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਭਾਵ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ।

ਬਿਸ਼ੰਬਰ ਦਿਆਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਹੰਸ ਰਾਜ ਸਾਹਨੀ , ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ , ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ , ਜੇ.— ਇਹ ਅਪੀਲ ਹੈ

ਜੇ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਸਬ- ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, 1st ਕਲਾਸ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ , 54,500 ਰੁਪਏ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

ਧਰਮਪਾਲ ਦੀ ਮਿਤੀ 24 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਚਾਵਲਾ , ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ 17,430 ਕਿਊਬਿਕ ਫੁੱਟ ਟੀਕ ਪਲੇਕ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ 6 ਰੁਪਏ ਤੋਂ 7 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਘਣ ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਸੀ। ਡਿਲਿਵਰੀ ਜੁਲਾਈ, 1950 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ 30 ਨਵੰਬਰ , 1950 ਤੱਕ, ਬਰਾਬਰ ਮਾਸਿਕ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ । ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ WSB 133 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 17 ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 'ਤੇ ਹੀ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। WSB 133 ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪੈਂਫਲੈਟ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ - ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ generSI ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ 21 ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਾਂ 30 ਨਵੰਬਰ 1950 ਤੋਂ 30 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਤੱਕ ਅਤੇ ਫਿਰ 15 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

1951. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ 15 ਮਾਰਚ, 1951 ਤੱਕ ਠੇਕੇ ਲਈ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।^v ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਨੂੰ ਠੇਕਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਬਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ।^{੨੩} ਨਰਾਇਣ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਨੂੰ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ, ਆਰਬਿਟ ਰਾਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਵਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਸਤਪਾਲ 1952 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ, ਅਤੇ ਕੇਸ ਸ਼੍ਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਰਾਇਣ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਨੇ ਅੰਪਾਇਰ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਬਰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ 1,000 ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ। ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ 8 ਜੂਨ, 1953 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 9 ਫਰਵਰੀ, 1954 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ। 54,000 ਪਲੱਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ 500 ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ 15 ਫਰਵਰੀ 1954 ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 14, 17 ਅਤੇ 31 ' ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਪਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 1954 ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਨਿਯਮ • ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਪੱਖਪਾਤ ਕਾਰਨ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੰਪਾਇਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਕੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਰ ਲਿਖੇ ਸਨ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ 8 ਜੂਨ, 1953 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 21 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਤੱਕ ਦੇ ਪੱਤਰ , ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ਈਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਰਾਇਣ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵੀ ਲਿਖੀਆਂ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ¹⁶ ਮਾਰਚ, 1954 ਨੂੰ ਯੂ ਪਾਇਰ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 1954 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ। 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1954। ਮੈਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਰਗੇ, ਨਿਮਰ ਪਰ ਪੱਕੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਤੈਅ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲ ਸਕੇ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਵੀ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੀਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਫੀਸ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਯਤਨ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੈਨੂੰ ਫਜ਼ੂਲ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਮਾਮੂਲੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (ਸੀ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਹੁਣ, ਕੁਝ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪਾਠਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਵਾਰਡ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

“ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

(a) ਰੁਪਏ . 30,000 ਪੇਸ਼ਗੀ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਲਈ
ਕੀਤੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ

15000 c.ft. _ ਸਟੋਰਾਂ ਦੀ ਜੇ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਸੀ , ਐਕਟਾਂ
ਕਾਰਨ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਨੁਕਸਾਨ

ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਭੁੱਲਾਂ।

am

(b) ਰੁਪਏ . ਲਗਭਗ 2,000 ਸੀ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ 14,000. ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਫੀਟ. ਜੇ ਕਿ
ਡੀ-ਲਿਵਰੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਸੰਪਰਕ
ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਗੁੰਮ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

(c) ਰੁਪਏ . 20,000 ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਅਤੇ
ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਆਮ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 20,000, ਜੇਕਰ ਇਹ
ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਨਾ ਹੁੰਦੀ।

ਅਤੇ ਫਿਰ ਅੰਪਾਇਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ-

“(1) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਅਵਿਆਂ , ਮੇਸਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਧਰਮਪਾਲ
ਚਾਵਲਾ , ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 54,000 (ਸਿਰਫ ਚੌਵੰਜਾ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ) -
ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ
'ਤੇ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਰੂ ਨੁਕਸਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਨੁਕਸਾਨ।

** ◆◆◆”

ਹੁਣ, ਅਵਾਰਡ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ
ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ
ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਹੇਠ ਤਿੰਨ ਵੱਖਰੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਹਰੇਕ ਸਿਰਲੇਖ

ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਸਿਰਲੇਖ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 54,000 ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਵਜੋਂ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੇਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ i Ram ਦਾਅਵਾ '(b)' ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਹੈ ਨਗਇਣ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰੁਪਏ ਦਾਅਵੇ '(a)* \$ ਯਥੀਨ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 54,000। ਅਤੇ '(c)'। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 64,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਰਕਮ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਤਿੰਨੋਂ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ 54,000.

ਮੈਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਓਪਰੇਟਿਵ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ um pire ਨੇ '(a)' ਅਤੇ '(c)' ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਲਈ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 54,000 ਰੁਪਏ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਦਾਅਵਾ 30,000 ਪੇਸ਼ਗੀ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 15,000 c.ft ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਸਟੋਰਾਂ ਦਾ , ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਭੁੱਲਾਂ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੂ ਨੁਕਸਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਦਾਅਵਾ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ 20,000, ਅਤੇ ਇਹ ਦੋ ਦਾਅਵੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦਾਅਵੇ '(b)' ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਲਈ ਹੈ। ਲਗਭਗ 2,000 c.ft ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ 14,000 ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਜੋ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਮੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਸਨੇ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰੱਸਲ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ

ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਪੰਨਾ 211 (15 ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ) 'ਤੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ-

“ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ * *♦♦ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ*

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਵਾਰਡ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੁੱਪ ਹਨ * * * ਅਵਾਰਡ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ♦ ♦**»»

ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ '(b)' ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਘ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਪਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 54,000 ^{ਬੀ ਅਕਸਲ ਕਾ ਐਮ} ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ - ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਨੇ ਖੁਦ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 50,000 ਜੇ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਅੰਕੜੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਪਾਇਰ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਗਲਤੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਤਿੰਨਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤਹਿਤ 54,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ '(ਬੀ)' ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਇਸ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੀ। ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ

ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਵਾਰਡ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੈਰਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਿਕਰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਬਿਆਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ, — ਥਾਵਰਦਾਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (1) ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਸੀ

(1) AIR 1955 SC 468.

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਹਿਚਿਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲਾ ਰੇਜਿਨ - ^{ਬਨਾਮ} *ing* ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਲਿਮਿਟੇਡ (1), ਕਿ ਜਦੋਂ ਬੇਨਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ- ਬਾਕਸੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬਿਸ਼ਨ ਨਾਰਾਇਣ, ਅਵਾਰਡ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਫਿਰ ਉਹ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਹੁਣ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ '(ਬੀ)' ਰੁਪਏ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 14,000, ਇਸ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟੇਰਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, - ਉਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ / ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟੇਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 21 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

“ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦਾ ਅਵਾਰਡ।

ਫਿਰ ਧਾਰਾ 13(iii) (b) ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

*

“13. ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰ *

*◆

(iii) *ਇੰਸਪੈਕਟਰ* - ਅੰਤਿਮ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ:

(1) (1936) 2 ਏ.ਈ.ਆਰ. 191.

ਪਾਰਟੀ - ਬੀ ਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। -----

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਧਾਰਾ 13(v)(d) ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ- ਜੇ.

“13 (v)(d) ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਿੰਸ ਅੰਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਜੀਜੀ, ਕੋਨਡ (1) ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੁਬਾਰਾ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਕੋਲ ਆਈਟਮ '(ਬੀ)' ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਵਾਰਡ ਬੁਰਾ ਹੈ (ਫਾਕਿੰਘਮ ਬਨਾਮ ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ ਰੇਲਵੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (2)। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵੇ '(ਬੀ)' ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਸੀ। ਦ

(1) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1955 ਪੁੰਜ 240

(2) 1900 ਏਸੀ 452, 463.

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ / ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ਬਿਸ਼ਨ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਾਰਾਇਣ ਪਾਰਟੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ j ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਮੇਰਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਅੰਪਾਇਰ ਗਲਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ- ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਇਹ *AMMair* ਅਤੇ *ਕੰਪਨੀ*, ਬਨਾਮ *ਗੋਰਧਨਦਾਸ* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। *ਸਾਗਰਮੁੱਲ* (1), ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੂਬੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਮਾਲ ਡਿਲੀਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਸਟਡੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ **ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ** ਦਾ ਸਹੀ ਮਾਪ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਰਜਾਨਾ ਦੇਣ

ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ $\$^{\wedge v}$ - _{ਰਾਮ} ਵੀ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ,

ਇਸਲਈ, ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ^{ਬਿਸਨ} ਨੂੰ ਨਰਾਇਣ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਓ। ਇਹ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਥਾਵਰਦਾਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (1) ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਇੱਕ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮਝਦਾ ਹੋਵੇ। ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ-

“ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤ ਉਸਦੀ ਗਲਤੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇ। ਪੁਰਸਕਾਰ. * ◆****”

ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਨੀਤੀ ਵੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵ, ਅਵਾਰਡ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਲਾਅ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਆਧਾਰ ਦਾਅਵਾ '(c)' "ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ, ਪਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਿਰ ਦੇ ਤਹਿਤ 20,000, ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦਾਅਵੇ '(a)' ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਕਿਵੇਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਗੀ ਹੈ, ਇੱਕ d I

(1) AIR. 1955 S ?C ~468

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਮ ^{ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ} ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ^{ਬਨਾਮ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ} ਕਿ ਸਾਲਸ ਬਿਸ਼ਨ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਰਾਇਣ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਲਈ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਰੇਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਜੇ ਲੱਭਣ ਲਈ, ਪਰ ਮੈਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ

ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੇ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜੋ ♦ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਲਸ ਵਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਅਵਾਰਡ ਖੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਟੈਸਟ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਫਿਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਅੰਪਾਇਰ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਖਰਚੇ ਸਮੇਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੀਕੀ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੌਰ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਕੀ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Translated by Jaswinder Singh